

ENERGIAN SÄÄSTÖTOIMENPITEET 2022-2023

Teva 15.11.2022 § 122 Valmistelija: Tekninen johtaja Ulla Ojala

Energiamarkkinoiden poikkeuksellinen tilanne jatkuu Euroopassa käytävän sodan vuoksi aiheuttaen epävarmuuksia sähkön ja maakaasun saatavuuteen. Epävarma tilanne on nostanut sähkön hintaa merkittävästi. Kantaverkkoyhtiö Fingrid ja paikalliset jakeluverkkoyhtiöt ovat ilmaisseet huolensa siitä, että kylminä talvikuukausina saatetaan joutua sähköpulatilanteeseen, jossa pahimmassa tapauksessa joudutaan toteuttamaan kiertäviä sähkökatkoja.

Tavoitteena on ollut löytää vaikuttavia, mutta samalla maltillisesti kuntalaisten elämään vaikuttavia toimia. Eniten energiaa kuluu rakennusten lämmitykseen, sähkөөn ja ulkovalaistukseen.

Astetta alemmas on valtionhallinnon yhteinen energiansäästökampanja, joka kannustaa kaikkia tekemään nopeavaikutteisia energiansäästötoimia. Kampanjan tavoitteena on, että energiankulutusta vähennetään kauttaaltaan koko yhteiskunnassa; kodeissa ja taloyhtiöissä, yrityksissä, kunnissa, järjestöissä ja oppilaitoksissa.

Energiansäästötoimet kiinteistöissä

Asumisterveysasetuksen (545/2015) mukaan lasten päivähoitopaikoissa, oppilaitoksissa ja vastaavissa tiloissa huoneilman lämpötilan tulee lämmityskaudella olla vähintään +20 °C.

Sisäilmaluokitus 2018 (S2) mukaan ulkolämpötilan ollessa 0...-15 °C välillä, tulisi sisälämpötilan pysyä 90 % käyttöajasta 20,5...23 °C välillä. Asumisterveysasetuksen soveltamisohjeen (8/2016) mukaan palvelutaloissa, vanhainkodeissa, lasten päivähoitopaikoissa, oppilaitoksissa ja vastaavissa tiloissa huoneilman lämpötila lämmityskaudella +20 °C – +26 °C.

Huittisissa kiinteistöjen sisälämpötila on lämmityskaudella noin 21 °C. Lämpötilojen säätö mahdollisimman lähelle asumisterveysasetuksen mukaista alarajaa tuottaa merkittävää säästöä lämmitysenergian kulutuksessa ja lämmityskustannuksissa.

Uimahallissa allastyyppejä ovat RT kortin 103059 mukaan mm. seuraavat: Pääallas (+26...28 °C), monitoimiallas (terapia-allas) (+30...32 °C), opetusallas (+29...32 °C), kahluuallas (+30...32 °C), kylmävesiallas (+4...8 °C). Energiansäästötoimenpiteenä voidaan laskea altaiden lämpötiloja suosituksen alarajaan. Huittisten uimahallissa järjestetään vauvauinteja kahtena päivänä viikossa, joten monitoimialtaan lämpötilaa ei voi laskea alle 32 °C. Vauvauintialtaan veden tulee olla vähintään +32 asteista. Samoin lasten uimaopetuk-

seen ja erityisryhmien liikuntaan tarkoitetuissa altaissa veden tulee olla riittävän lämmintä.

Altaiden lisäksi uimahallissa saunat ovat merkittäviä sähköenergian kuluttajia. Energiansäästötoimenpiteenä uimahallissa voidaan rajoittaa kiukaiden käyttöaikaa ja lämpötilaa. Uimahallin kylmäallas on yksittäisenä kohteena myös suuri energiankuluttaja ja sen poistaminen käytöstä on energiansäästötoimenpiteenä perusteltua.

Muina energiansäästökohteina voidaan harkita esimerkiksi autolämmityspaikkojen poistamista käytöstä ja jouluvalaistuksesta luopumista.

Lisäksi on laadittu ohjeet rakennusten energiatehokkaasta käytöstä ja sähkökatkojen vaatimista toimista. Pääosa nopeasti toteutettavista toimenpiteistä liittyy kiinteistötekniisiin järjestelmiin, joihin kiinteistöhoitajat tekevät muutoksia ja säätöjä. Kaikki talotekniikan asetukset ja toimivuus tarkistetaan energiatehokkuuden näkökulmasta (lämmöntalteenotto, sisäänpuhalluslämpötilat, taloteknisten laitteiden käyttöajat, erillislämmittimet yms.). Sisävalaistuksen aikaohjelmat pyritään rajaamaan mahdollisimman lyhyiksi käyttöajan mukaan (jos valaistus on liitetty rakennusautomaatioon).

Energiansäästötoimet kuntatekniikassa

Suurin energiankuluttaja on katuvalaistus. Valaistuksen energiatehokkuutta on parannettu suunnitelmallisilla saneerauksilla. Koko kaupungin noin 3600 valaisimesta on LED-valaisimia noin 1 200 kpl ja yösammutukset ovat Huittisissa käytössä ympäri vuoden klo 24.00 - 5.30 välisenä aikana pääasiassa haja-asutusalueilla. Kesäsammutukset ovat tällä hetkellä käytössä koulujen loman ajan, kesäkuun alusta elokuun alkuun, pois lukien keskustan alue.

Katuvalaistuksen yösammutuksen kattavuutta olisi mahdollista laajentaa koskemaan myös asuntoalueita klo 24.00 - 5.30 välisenä aikana. Yösammutusten piiriin tulisi lisätä noin 35 % koko kaupungin valaistuksesta. Sähkönkulutus tällä osuudella oli tammikuussa 2022 noin 52 000 kWh, josta yösammutuksilla kulutus pieni arviolta 30 % (n. 15 000 kWh) pimeimpään aikaan.

Kesäsammutuksia on mahdollista aikaistaa alkamaan toukokuun alusta (1.5.2023) jatkuen koulujen alkuun saakka. Energiansäästön arvio aikalaajennuksen osalta on noin 40 000 kWh. Karttaliitteessä on esitetty alue, jolle ei toteutettaisi kesä- ja yösammutuksia.

Katuvalaistuksen energiatehokkuuden parantamista jatketaan suunnitelmallisella saneeraustyöllä.

Ehdotus:

Tekninen johtaja: Tekninen valiokunta päättää seuraavista määräaikaisista energian säästötoimista 20.11.2022 – 31.12.2023 välisenä aikana:

1) Uimahalli ja uimatila:

- Uimahallissa kylmävesiallas otetaan pois käytöstä.
- Ison altaan veden lämpötilaa lasketaan 1 °C (26 °C).
- Koululaisuintien ja vesijumpparyhmien aikana ei lämmitetä saunoja. Ei koske erityisryhmiä.
- Uimahallin saunat lämmitetään päivittäin klo 16.00 – 21.15 välisenä aikana (-3 h).
- Uimahallin esteettömät saunat lämmitetään ma, ti, to ja pe klo 14.00 – 17.00 välisenä aikana (-4 h).
- Kiukaiden lämpötilaa lasketaan 10 °C (70 °C).

2) Katuvalaistuksen yösammutukset laajennetaan koskemaan kaikkia muita alueita paitsi liitekartan mukaista keskusta-alueita.

3) Kesäsammutukset aikaistetaan alkamaan toukokuun alusta kaikilla muilla alueilla paitsi liitekartan mukaisella keskusta-alueella.

4) Kiinteistöissä lasketaan sisälämpötila noin 20 asteeseen pois lukien päiväkodit, palvelutalot ja terveyskeskus.

5) Joulu- ja kausivalaistuksen osalta huonokuntoiset valot poistetaan käytöstä eikä korvaavia valoja asenneta.

Päätös:

Tekninen valiokunta päätti seuraavista määräaikaisista energian säästötoimista 20.11.2022 – 22.6.2023 välisenä aikana:

1) Uimahalli ja uimatila:

- Uimahallissa kylmävesiallas otetaan pois käytöstä.
- Ison altaan veden lämpötilaa lasketaan 1 °C (26 °C).
- Koululaisuintien ja vesijumpparyhmien aikana ei lämmitetä saunoja. Ei koske erityisryhmiä.
- Uimahallin saunat lämmitetään päivittäin klo 16.00 – 21.15 välisenä aikana (-3 h).
- Uimahallin esteettömät saunat lämmitetään ma, ti, to ja pe klo 14.00 – 17.00 välisenä aikana (-4 h).
- Kiukaiden lämpötilaa lasketaan 10 °C (70 °C).

2) Katuvalaistuksen yösammutukset laajennetaan koskemaan kaikkia muita alueita paitsi liitekartan mukaista keskusta-alueita.

3) Kesäsammutukset aikaistetaan alkamaan toukokuun alusta kaikilla muilla alueilla paitsi liitekartan mukaisella keskusta-alueella.

- 4) Kiinteistöissä lasketaan sisälämpötila noin 20 asteeseen pois lukien päiväkodit, palvelutalot ja terveyskeskus.
- 5) Joulu- ja kausivalaistuksen osalta huonokuntoiset valot poistetaan käytöstä eikä korvaavia valoja asenneta.

Päätös on äänestyksen tulos äänin 3 - 4. Keskustelun aikana Lauri Lehtinen esitti Mika Stenforsin kannattamana, että tekninen valio-kunta päättää määräaikaisista energian säästötoimista 20.11.2022 – 22.6.2023 väliseksi ajaksi.

Puheenjohtaja totesi, että suoritetaan nimenhuutoäänestys seuraavasti: Ne, jotka kannattavat esittelijän ehdotusta, äänestävät "JAA" ja ne, jotka kannattavat Lauri Lehtisen tekemää esitystä, äänestävät "EI". Äänestystapa hyväksyttiin.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin JAA-ääniä 3 kpl: Timo Mattila, Helena Manninen ja Aulikki Kuisma ja EI-ääniä 4 kpl: Antti Suomela, Lauri Lehtinen, Mika Stenfors ja Arto Viitanen.

Keskustelun aikana Antti Suomela esitti Arto Viitanen kannattamana, että asia palautetaan uudelleen valmisteluun.

Äänestyksessä asian käsittelyn jatkamista tässä kokouksessa kannattivat Timo Mattila, Helena Manninen, Mika Stenfors ja Aulikki Kuisma. Antti Suomelan esitystä kannattivat Antti Suomela, Lauri Lehtinen ja Arto Viitanen.

Puheenjohtaja totesi äänestyksen tuloksena 4 – 3, että asian käsittelyä jatketaan tässä kokouksessa.

Keskustelun aikana Lauri Lehtinen esitti, että teknisen johtajan ehdotuksesta poiketen uimahallissa kylmävesiallas on käytössä torstaista lauantaiseen ja uimahallin esteettömät saunat lämmitetään ma, ti, to ja pe klo 14.00 – 19.00 välisenä aikana (-2 h). Kannattamattomana esitys raukesi.

Keskustelun aikana Antti Suomela esitti, että teknisen johtajan ehdotuksesta poiketen katuvalaistuksen yösammutukset laajennetaan koskemaan kaikkia alueita kohdassa 2 ja 3. Kannattamattomana esitys raukesi.

Pöytäkirjaan merkittiin, että Viveka Lanne poistui tämän asian käsittelyn jälkeen klo 18.13.

Pöytäkirjan **liitteenä nro 47** on karttaliite.

Lisätietojen antaja: Tekninen johtaja Ulla Ojala, tekninen palvelukeskus,
puh. 044 560 4341.